

An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta

Tuarascáil Bhliantúil 2013

© NCSE 2014

National Council for Special Education

1-2 Mill Street
Trim
Co Meath

An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta

1-2 Sráid an Mhuilinn
Baile Átha Troim
Co na Mí

T: 046 948 6400
F: 046 948 6404

www.ncse.ie

Clár Ábhair

Litir ó Chathaoirleach an NCSE chuig an Aire	3
Gluais de na príomhacrainmneacha	5
Eagraíocht agus Straitéis an NCSE	7
Príomh-Thosaíochtaí in 2013	9
Tosaíocht Straitéiseach 1: Soláthar d'oideachas agus seirbhísí tacaíochta do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu a phleanáil agus a chomhordú	13
Tosaíocht Straitéiseach 2: Comhairle bheartais eolach ar fhianaise a sholáthar don Aire Oideachais agus Scileanna maidir le hoideachas do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu	19
Tosaíocht Straitéiseach 3: Clár taighde a láimhseáil agus a sheachadadh chun taca a chur faoi scaipeadh na faisnéise a bhaineann le dea-chleachtas in oideachas speisialta chuig scoileanna, tuismitheoirí agus an earnáil oideachais	25
Tosaíocht Straitéiseach 4: Soláthar de bhreiseoideachas agus ardoideachas do dhaoine fásta a bhfuil riachtanais speisialta acu a athbhreithniú agus treoirlinnte ar dhea-chleachtas a fhorbairt	35
Tosaíocht Straitéiseach 5: A chinntiú go leanann an NCSE mar eagraíocht éifeachtach a chomhlíonann gach riachtanas reachtúil, rialála agus corparáide, mar aon le straitéisí éifeachtacha scaipeadh faisnéise, cumarsáide agus na meán a bheith i bhfeidhm aige	39
Rialachas	43

Aguisíní (1-4)

1. Deimhnithe maidir le Comhlíonadh le Riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit	53
2. Soláthar foirne NCSE	55
3. Táblaí Staidrimh don Bhliain Acadúil 2012-13	56
3A. Tuairisc ar Chatagóirí Míchumais de réir an Chiorcláin DES SP ED 08/02	58
4. Mionsonraí Leithroinntí SNAnna agus Múinteoirí Acmhainne 2013-14	61

Litr ó Chathaoirleach an NCSE chuig an Aire

Meitheamh, 2014

An tUasal Ruairi Quinn TD
An tAire Oideachais agus Scileanna
An Roinn Oideachais agus Scileanna
Sráid Mhaoilbhríde
Baile Átha Cliath 1

A Aire, a chara

Táim ag scríobh chugat chun cóip de thuarascáil bhliantúil an NCSE do 2013 a chur faoi do bhráid de réir Alt 34 den Acht um Oideachas do Dhaoine a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais Acu, 2004.

Is mian liom an méid seo a leanas a chur in iúl duit freisin mar a éilítear faoi mhír 13.1 den Chód Cleachtais do Rialachas Comhlachtaí Stáit:

- ▶ Ní comhlacht tráchtála Stáit í an Chomhairle um Oideachas Speisialta (NCSE). Níl aon fhochuideachtaí, comhfhiontair ná scairshealbha againn. Ní raibh tionchar ag aon fhorbairtí suntasacha tráchtála ar an NCSE in 2013 agus ní mheastar go mbeidh aon fhorbairtí den tsórt sin ann.
- ▶ Is ionann staid airgeadais an NCSE agus é sin a nochtar inár gcuntais bhliantúla 2013, a ndéanann an tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste iniúchadh orthu. Cuirtear na cuntais seo faoi do bhráid ar leithligh faoi Alt 29 den Acht EPSEN agus áirítear leo, mar is gá, mo thuarascáil agus mo dheimhnithe a thabhairt duit maidir leis an gCóras NCSE de Rialuithe Airgeadais Inmheánacha (SIFC).
- ▶ Ghlac agus comhlíonann an NCSE riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit.
- ▶ Sa chomhthéacs sin, deimhním na nithe seo a leanas:
 - ▼ go ndéantar gach gnáthamh cuí i dtaca le tuairisciú airgeadais, iniúchadh inmheánach, soláthar agus diúscairtí sócmhainní a chomhlíonadh.
 - ▼ go gcomhlíonann comhaltaí NCSE Cód Iompraíochta Gnó do Chomhaltaí NCSE.
 - ▼ go gcomhlíonann fostaithe NCSE an Cód Caighdeán agus Iompraíochta do Státseirbhísigh.
 - ▼ go bhfuil tuarastail iníoctha leis an bPríomhfheidhmeannach agus leis na fostaithe go léir ag teacht le beartas an Rialtais.
 - ▼ nach bhfuil aon táillí Stiúrthóirí iníoctha le Comhaltaí Chomhairle na NCSE.
 - ▼ go gcomhlíonann an NCSE na treoirlínte maidir le breithmheas agus bainistiú ar thograí caiteachais chaipitil.
 - ▼ go gcomhlíonann an NCSE riachtanais an Rialtais maidir le beartas taistil.
 - ▼ nach bhfuil an NCSE ag súil le haon imeachtaí suntasacha iar-chlár comhardaithe.

Leagtar amach sa tuarascáil bhliantúil seo an dul chun cinn a rinneadh in 2013. Áirítear leis seo na nithe seo a leanas:

- ▶ Na ceapacháin a rinne tusa ar Chomhairle an NCSE ar feadh téarma trí bliana.
- ▶ Foilseachán ár gcomhairle beartas chugat ar Thacaíocht i scoileanna do Dhaltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Acu.
- ▶ Foilseachán ceithre thogra taighde nua maidir le saincheisteanna oideachais speisialta a bheidh mar chabhair chun eolas a thabhairt do bheartais agus do chleachtais in Éirinn.
- ▶ Múinteoirí acmhainne a chur ar fáil do scoileanna chun tacú le breis agus 42,000 dalta a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu i mbunscoileanna agus in iarbhunscoileanna príomhshrutha.
- ▶ Cúntóirí riachtanais speisialta a sholáthar do scoileanna chun tacú le breis agus 23,000 dalta a bhfuil riachtanais chúraim shuntasacha acu.

Ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil leat as an t-am a ghlacadh an cúigiú comhdháil taighde bliantúil de chuid NCSE a oscailt mí na Samhna seo caite. Bhí toscairí agus na daoine a bhí ag déanamh an chur i láthair ag an gcomhdháil fíor-shásta go raibh tú i láthair agus gur fhan tú agus gur éist tú le roinnt de na cuir i láthair.

Má theastaíonn tuilleadh soiléireachta uaitse, nó ó do chuid oifigeach, maidir le haon ábhar rialachais nó eile, beidh NCSE sásta aon eolas nó comhairle bhreise atá uait a sholáthar.

Mise le Meas

Eamon Stack
Cathaoirleach
An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta

Gluais de na príomh-acrainmneacha

ASD	Neamhord de chuid speictream an uathachais
DES	An Roinn Oideachais agus Scileanna
EASNIE	An Ghníomhaireacht Eorpach um Riachtanas Speisialta agus Oideachas Uileghabhálach Riachtanais Speisialta
EBD	Suaithheadh mothúchain/neamhord iompraíochta
EPSEN	An tAcht um Oideachas do Dhaoine a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais Acu 2004
EU	An tAontas Eorpach
GLD	Míchumas ginearálta foghlama
HSE	Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte
ICT	Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide
IQ	Sainuimhir intleachta
NCSE	An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta
NEPS	An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais
OPW	Oifig na nOibreacha Poiblí
SENO	Eagraí Riachtanais Speisialta Oideachais
SESS	Seirbhís Tacaíochta Oideachais Speisialta
SIFC	Córas de Rialuithe Inmheánach Airgeadais
SNA	Cúntóir Riachtanas Speisialta

Eagraíocht agus Straitéis an NCSE

Cur Chuige Straitéiseach an NCSE

Tá an Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta (NCSE) i mbun feidhme le breis agus 10 mbliana.

Is é an misean atá againn contanam a chur chun cinn de sholáthar oideachais atá uilechuimsitheach agus freagarthach, agus ina soláthraítear oideachas cuí do leanaí agus do dhaoine fásta a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu. Déantar é sin trí thacaíochtaí a thabhairt do scoileanna; comhairle d'oideachasóirí, do thuismitheoirí agus do chaomhnóirí; trí dul i mbun taighde maidir le hoideachas speisialta agus an taighde sin a scaipeadh; agus trí chomhairle beartas a thabhairt don Aire Oideachais agus Scileanna maidir le saincheisteanna oideachais speisialta.

Seo a leanas cuid de na feidhmeanna atá againn, arna leagan amach in Alt 20 den Acht um Oideachas do Dhaoine a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais (EPSEN) 2004:

- ▶ Pleanáil agus comhordú de sholáthar d'oideachas do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus soláthar leanúnach d'oideachas speisialta a chinntiú.
- ▶ Taighde a dhéanamh agus a choimisiúnú.
- ▶ Comhairle a chur ar an Aire Oideachais agus Scileanna maidir le beartas oideachais speisialta.
- ▶ faisnéis ar shaincheisteanna oideachais speisialta, lena n-áirítear sárchleachtas, a scaipeadh ar thuismitheoirí, scoileanna agus ar dhaoine leasmhara eile.
- ▶ dul i gcomhairle le comhlachtaí deonacha lena chinntiú gur féidir lena bhfaisnéis agus lena saineolas eolas a thabhairt maidir le forbairt de chomhairle bheartais ag an NCSE.
- ▶ athbhreithniú ginearálta a dhéanamh ar an soláthar a dhéantar do dhaoine fásta faoi mhíchumas chun leas a bhaint as breisoideachas, ardoideachas agus/nó oideachas leanúnach, agus comhairle a bhaineann le sárchleachtas i ndáil le hoideachas do dhaoine fásta faoi mhíchumais a chur ar institiúidí oideachais.

Tá cúig chuspóir straitéiseach leagtha síos ag an gComhairle chun ár bhfeidhmeanna reachtúla a bhaint amach. Leagtar amach an dul chun cinn atá déanta faoi gach ceann acu sin sa tuarascáil seo.

- ▶ **Tosaíocht Straitéiseach 1:** Soláthar d'oideachas agus seirbhísí tacaíochta do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu a phleanáil agus a chomhordú.
- ▶ **Tosaíocht Straitéiseach 2:** Comhairle bheartais eolach ar fhianaise a sholáthar don Aire Oideachais agus Scileanna maidir le hoideachas do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.
- ▶ **Tosaíocht Straitéiseach 3:** Clár taighde a láimhseáil agus a sheachadadh chun taca a chur faoi scaipeadh na faisnéise a bhaineann le dea-chleachtas in oideachas speisialta chuig scoileanna, tuismitheoirí agus an earnáil oideachais.
- ▶ **Tosaíocht Straitéiseach 4:** Soláthar de bhreisoideachas agus ardoideachas do dhaoine fásta a bhfuil riachtanais speisialta acu a athbhreithniú agus treoirlínte ar dhea-chleachtas a fhorbairt.
- ▶ **Tosaíocht Straitéiseach 5:** A chinntiú go leanann an NCSE mar eagraíocht éifeachtach a chomhlíonann gach riachtanas reachtúil, rialála agus corparáide, mar aon le straitéisí éifeachtacha scaipeadh faisnéise, cumarsáide agus na meán a bheith i bhfeidhm aige.

Príomhéachtaí in 2013

Tacaíocht a sholáthar do Dhaltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu (SEN)

Bhain an NCSE an méid seo a leanas amach in 2013:

- ▶ Cuireadh ar chumas os cionn 42,000 dalta a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu teagasc breise a fháil i scoileanna príomhshrutha.
- ▶ Cuireadh ar chumas os cionn 23,000 dalta a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu ach a bhfuil riachtanais chúraim shuntasacha acu freisin rochtain a fháil ar thacaíocht cúntóra riachtanas speisialta (SNA).
- ▶ Rinneadh breis agus 13,900 iarratas nua a phróiseáil ó scoileanna i ndáil le leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu ar uaireanta breise teagaisc i mbunscoileanna agus in iar-bhunscoileanna sa scoilbhliain 2012-13.
- ▶ Rinneadh breis agus 7,700 iarratas nua a phróiseáil ó scoileanna i ndáil le leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu ar rochtain ar thacaíocht SNA sa scoilbhliain 2012-13.
- ▶ Rinneadh breis agus 2,500 iarratas nua a phróiseáil ar iompar scoile i ndáil le leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu sa scoilbhliain 2012-13.
- ▶ Rinneadh breis agus 2,700 iarratas nua ar theicneolaíocht chúnta/trealamh speisialta i ndáil le leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu sa scoilbhliain 2012-13.
- ▶ Ceadaíodh 118 rang speisialta nua i scoileanna príomhshrutha don scoilbhliain 2013-14.
- ▶ Foilsíodh leabhrán eolais nua do thuismitheoirí maidir le scoil a roghnú.

Comhairle Beartais

Bhain an NCSE an méid seo a leanas amach in 2013:

- ▶ Forbraíodh agus foilsíodh comhairle beartais don Aire maidir le conas tacaíocht a thabhairt i scoileanna do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.
- ▶ Bunaíodh grúpa oibre chun moladh a fhorbairt do bhealach níos fearr chun acmhainní teagaisc breise a leithroinnt ar dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu i mbunscoileanna agus in iarbhunscoileanna príomhshrutha.
- ▶ Tosaíodh réamhobair ar chomhairle beartas maidir le soláthar oideachais do dhaltaí a bhfuil neamhord de chuid speictream an uathachais ag dul dóibh.
- ▶ Bhíothas rannpháirteach in obair idirnáisiúnta leis an nGníomhaireacht Eorpach do Riachtanais Speisialta agus Oideachas Uileghabhálach.

Taighde

Bhain an NCSE an méid seo a leanas amach in 2013:

- ▶ Foilsíodh ceithre thuarascáil taighde nua ar na nithe seo a leanas:
 - ▼ Aistriú do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu ón mbunscoil go dtí an iarbhunscoil.
 - ▼ Cad a oibríonn maidir le soláthar ardoideachas, breisoideachas agus oideachas leanúnach, oilúint agus athshlánú do dhaoine fásta faoi mhíchumas.
 - ▼ Taithí dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus iad ag aistriú chuig breisoideachas agus ardoideachas.
 - ▼ Contanam soláthair oideachais do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu – athbhreithniú ar bheartais agus ar chleachtais idirnáisiúnta.
- ▶ Tionscnaíodh ceithre thogra taighde nua ar na nithe seo a leanas:
 - ▼ Taithí agus torthaí oideachais do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.
 - ▼ Teicneolaíocht chuiditheach a thacaíonn le hoideachas leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.
 - ▼ Athbhreithniú ar litríocht idirnáisiúnta maidir le hoideachas a chur ar dhaoine a bhfuil neamhord de chuid speictream an uathachais ag dul dóibh (ASD).
 - ▼ Meastóireacht ar sholáthar oideachais in Éirinn do dhaltaí a bhfuil ASD ag dul dóibh.
- ▶ Scaipeadh torthaí tábhachtacha taighde ag an gcúigiú comhdháil bhliantúil taighde a bhí againn.

Oideachas do Dhaoine Fásta

Bhain an NCSE an méid seo a leanas amach in 2013:

- ▶ Rinneadh léarscáiliú ar thacaíochtaí oideachais/oiliúna iomchuí agus seirbhísí do dhaoine faoi mhíchumas ag an leibhéal náisiúnta.
- ▶ Rinneadh breisfhorbairt ar chaidrimh oibre chomhoibritheacha le soláthróirí iomchuí agus le geallsealbhóirí ag an leibhéal náisiúnta agus áitiúil.
- ▶ Tosaíodh i mbun ábhair eolais a fhorbairt.

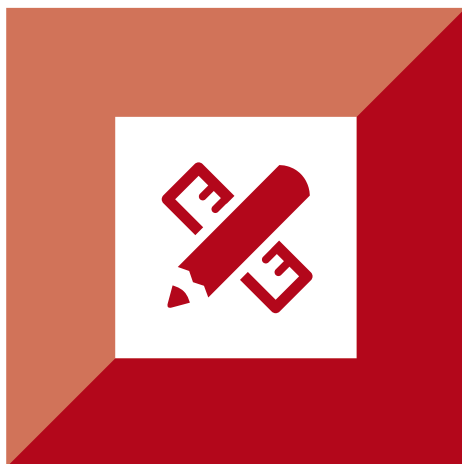
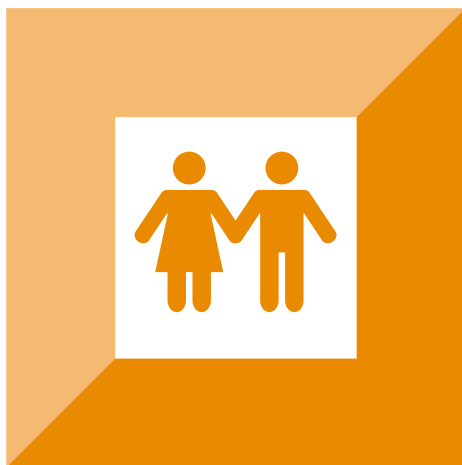
Feidhmeanna Corparáide

Bhain an NCSE an méid seo a leanas amach in 2013:

- ▶ Rinneadh a dtreoirlínte rialachais corparáide a athbhreithniú agus a nuashonrú.
- ▶ Soláthraíodh tacaíocht ionductúcháin agus faisnéis do chomhaltaí na Comhairle a ceapadh ar feadh téarma trí bliana le héifeacht ón 1 Eanáir, 2013.
- ▶ Athbheithníodh agus athbhunaíodh struchtúr Choiste na Comhairle.
- ▶ Ceapadh Fóram Comhairliúcháin nua ó mhí Iúil 2013.
- ▶ Leanadh ag atheagrú struchtúir foirne chun a chinntiú go ndéanfaí ár seirbhísí agus ár bhfeidhmeanna riachtanacha a sheachadadh.
- ▶ Feidhmíodh laistigh dár dteorainneacha laghdaithe buiséid agus foirne.

Tosaíocht Straitéiseach 1

Soláthar d'oideachas agus seirbhísí tacaíochta do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu a phleanáil agus a chomhordú

Tosaíocht Straitéiseach 1

Soláthar d'oideachas agus seirbhísí tacaíochta do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu a phleanáil agus a chomhordú

Réamhrá

Déanann an NCSE pleanáil, comhordú agus athbhreithniú ar sholáthar tacaíochtaí oideachais breise do scoileanna ina rollaíonn daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu ag teacht le beartas na Roinne Oideachais agus Scileanna (DES). Faigheann gach scoil tacaíocht ó eagraithe riachtanais speisialta oideachais (SENOnna) atá lonnaithe i 33 oifig áitiúil de chuid NCSE. Bíonn siad i mbun pleanála agus comhordaithe ar sholáthar seirbhísí oideachais agus tacaíochta ina gceantair áitiúla. Déanann scoileanna iarratas chuig a SENO maidir le tacaíocht teagaisc acmhainne, tacaíocht SNA, teicneolaíocht chuiditheach, trealamh saineolaíoch agus/nó socrúithe iompair scoile speisialta. Oibríonn SENOnna le scoileanna freisin chun ranganna speisialta nua a chruthú nó chun scoileanna speisialta a leathnú ag teacht leis an líon leanaí a bheidh ag rollú.

Fuair os cionn 42,000 Dalta tacaíocht bhreise teagaisc in 2013

Fuair os cionn 23,000 dalta rochtain ar thacaíocht SNA

Faigheann formhór na ndaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu a gcuid oideachais i ranganna príomhshrutha sna bunscoileanna agus sna hiarbhunscoileanna is gaire dóibh agus is é/í an múinteoir ranga nó ábhair a mhúineann iad. Is féidir le gach bunscoil agus iarbhunscoil iarratas a dhéanamh chuig an NCSE chun tacaíocht bhreise teagaisc acmhainne a fháil do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais áirithe acu (féach Aguisín 3). Bíonn riachtanais chúraim shuntasacha ag roinnt daltaí agus féadann scoileanna iarratas a dhéanamh ar an NCSE chun poist cúntóra riachtanas speisialta a fháil chun freastal ar na riachtanais sin. Don scoilbhliain 2013-14, sholáthraigh an NCSE 480 post teagaisc acmhainne breise agus 170 post SNA breise lena leithroinnt.

Níos mó poist múinteoirí acmhainne agus SNA ar fáil don scoilbhliain 2013-14

Tugann ranganna speisialta i scoileanna príomhshrutha timpeallacht foghlama tacaíochta do dhaltaí a bhfuil riachtanais níos casta acu agus nach gcuireadh nó nach bhféadfadh ranganna príomhshrutha freastal ar na riachtanais sin. Tá céad agus ocht déag scoil speisialta ar fáil do dhaltaí a bhfuil riachtanais níos troime agus/nó níos casta acu nach mbeadh áit i scoil phríomhshrutha lánaimseartha oiriúnach ar mhaithe leis na daltaí sin. Bíonn idir 6 agus 11 dalta go ginearálta i ranganna speisialta agus i ranganna i scoileanna

speisialta – braitheann sin ar an riachtanas speisialta oideachais áirithe.

Soláthraíonn an NCSE na poist múinteora agus SNA a bhíonn riachtanach do ranganna speisialta agus do scoileanna speisialta – bunaíodh 118 rang speisialta nua i scoileanna príomhshrutha agus leithroinneadh 20 múinteoir breise ar scoileanna speisialta i rith 2013.

Is féidir le gach scoil príomhshrutha iarratas a dhéanamh chuig an NCSE chun rang speisialta a bhunú nuair a bhíonn roinnt daltaí sa scoil a mbíonn socrú dá leithéid á éileamh acu.

Soláthraíonn SENOnna eolas do thuismitheoirí agus do dhaoine óga a mbíonn riachtanais speisialta oideachais acu lena n-áirítear maidir le conas scoil a roghnú agus cinneadh a dhéanamh maidir le roghanna oideachais. Soláthraíonn SENOnna eolas do scoileanna ar Chreat Uileghabhálach an NCSE agus féadann sin cuidiú leo soláthar oideachais speisialta a phleanáil agus a mheas.

Tá na coinníollacha do na scéimeanna sin go léir atá á gcur i bhfeidhm ag an NCSE leagtha amach ag an Roinn Oideachais agus Scileanna.

**Bunaíodh 118
rang speisialta
nua in 2013**

**Leithroinneadh 5,265
múinteoir acmhainne
agus 10,503 post SNA ar
scoileanna sa scoilbhliain
2012-13**

Acmhainní do Scoileanna 2012-13

Leanann an líon daltaí a bhíonn incháilithe tacaíocht acmhainní teagaisc agus/nó tacaíocht SNA a fháil ag dul i méid gach bliain.

In 2012, leithroinn an NCSE uaire teagaisc amhainne ar bhreis agus 39,000 dalta. Is ionann an líon do 2013 agus breis agus 42,000 – ardú thart ar 8%.

In 2012, leithroinn an NCSE poist SNA chun tacú le breis agus 22,000 dalta. I mbliana, is ionann an líon agus breis agus 23,000 – ardú de thart ar 4.5%.

Scéim	An líon iarratas a phróiseáil an NCSE in 2013
Múinteoir acmhainne	Os cionn 13,900
SNA	Os cionn 7,700
Iompar scoile	Os cionn 2,500
Teicneolaíocht chuiditheach/trealamh speisialach	Os cionn 2,700

An Líon Múinteoirí Acmhainne agus Poist SNA i Scoileanna

	Deireadh scoilbhliana 2012-13	Deireadh na Nollag 2013
Poist múinteoirí acmhainne	5,265	5,645
Poist SNA	10,503	10,588

Próiseas Achomharc Nua

In 2013, phróiseáil an NCSE beagnach 22,000 iarratas ó scoileanna do theagasc acmhainne agus tacaíocht SNA. Shoiléirigh SENOnna bunús a gcinntí de réir mar a tháinig fiosrúcháin chun cinn i rith na bliana. Mar sin féin, d'aithin an NCSE, ar uairibh, gur theastaigh ó thuismitheoirí agus ó scoileanna cinneadh a achomharc. Tugadh isteach próiseas achomharc an NCSE arís don scoilbhliain 2013-14.

Próiseas
achomharc nua
in áit do 2013-14

Anailís ar achomhairc – a fuarthas faoi mhí na Nollag 2013

An líon iomlán achomharc a fuarthas	155
Achomhairc a fuarthas ó thuismitheoirí	29
Achomhairc a fuarthas ó scoileanna	126
Achomhairc a fuarthas maidir le leithroinntí SNA	99
Achomhairc a fuarthas maidir le huaire teagasc acmhainne	56
Achomhairc a aistarraingíodh	18
Achomhairc ar cloíodh leo	4
Achomhairc nár cloíodh leo	133

Leabhrán Eolais Nua do Thuismitheoirí

I mí Mheán Fómhair 2013, d'fhoilsigh an NCSE leabhrán chun tacú le thuismitheoirí agus iad a chur ar an eolas agus iad ag déanamh cinneadh maidir leis an scoil a roghnóidh siad dá leanbh a bhfuil riachtanais speisialta oideachais aige/aici. Bíonn ar na thuismitheoirí sin a machnamh a dhéanamh ar roinnt saincheistean. Mar shampla, d'fhéadfadh sé go mbeadh moill ar fhorbairt a leanbh nó go mbeadh míchumas fisiciúil ag dul dó/di agus ní mór dóibh fios a bheith acu gur féidir leis an scoil freastal ar riachtanais speisialta oideachais a leanbh. Bheadh siad ag iarraidh a fháil amach freisin an n-éireodh níos fearr lena

leanbh i rang speisialta nó i scoil speisialta seachas ina scoil áitiúil ina bhfuil tacaíochtaí ar fáil.

Leabhrán eolais do
thuismitheoirí maidir le
cúnamh do thuismitheoirí
scoil a roghnú, foilsithe

Tugtar eolas sa leabhrán ar na tacaíochtaí atá ar fáil i scoileanna agus aithnítear saincheisteanna tábhachtacha chun treoir agus cúnamh a thabhairt do thuismitheoirí agus cinní á ndéanamh acu. Tugtar comhairle freisin ar an tábhacht atá le pleanáil chun cinn do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu lena chinntiú go bhfuil na tacaíochtaí riachtanacha ann agus iad ag dul ar scoil. Is féidir an leabhrán seo a fheiceáil agus a íoslódáil ó láithreán gréasáin an NCSE www.ncse.ie

Clár de Sheisiúin Eolais do Thuismitheoirí a fhorbairt

Seisiúin eolais NCSE do thuismitheoirí

Is geallsealbhóirí tábhachtachta NCSE iad thuismitheoirí agus is eol dúinn gur dúshlán é an t-eolas ceart a fháil ar oideachas a gcuid leanaí. Téann na SENOnna áitiúla i dteagmháil go rialta le thuismitheoirí agus iad i mbun oibre agus tugann siad eolas tábhachtach dóibh. In 2012 d'oibríomar le SENOnna chun clár a fhorbairt de sheisiúin eolais struchtúrtha do thuismitheoirí. Is é an aidhm a bhí acu eolas a thabhairt do thuismitheoirí maidir leis an tacaíocht a bhíonn ar fáil do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu sa chóras oideachais chun treoir a thabhairt do thuismitheoirí agus iad ag déanamh cinneadh faoi oideachas a gcuid leanaí.

I rith 2013 rinneadh píolótú ar na seisiúin sin, agus ghlac 150 thuismitheoir páirt iontu i mBaile Átha Cliath, i gCeatharlach, i gCill Chainnigh, in Uíbh Fhailí agus i Maigh Eo agus is iad na SENOnna a bhí rannpháirteach iontu ag forbairt na n-ábhar agus a oibríonn leis na foirne luath idirghabhála san HSE áitiúil chun grúpaí thuismitheoirí a aithint agus soláthar seisiúin a eagrú. Chuir na thuismitheoirí fáilte mhór roimh na himeachtaí agus tugadh na hábhair chun críche i ndiaidh an píolótú. Leathfar amach na seisiúin struchtúrtha sin ar fud na tíre in 2014 agus díreofar ar dtús ar thuismitheoirí leanaí óga a bhfuil diagnóis faighte le déanaí acu de riachtanais speisialta oideachais.

Tosaíocht Straitéiseach 2

Comhairle bheartais eolach ar fhianaise a sholáthar don Aire Oideachais agus Scileanna maidir le hoideachas do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu

Tosaíocht Straitéiseach 2

Comhairle bheartais eolach ar fhianaise a sholáthar don Aire Oideachais agus Scileanna maidir le hoideachas do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu

Ról NCSE

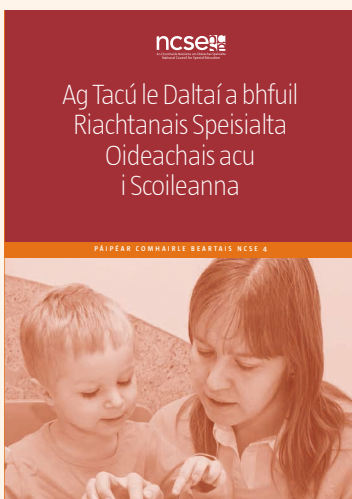
Soláthraíonn an NCSE sainchomhairle, comhairle neamhspleách, comhairle bheartais fianaise-bhuanithe ar oideachas speisialta do leanaí agus do dhaoine fásta óga don Aire Oideachais agus Scileanna.

Bhain an NCSE an méid seo a leanas amach in 2013:

- ▶ Forbraíodh agus foilsíodh comhairle beartais don Aire maidir le conas tacaíocht a thabhairt i scoileanna do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.
- ▶ Bunaíodh grúpa oibre chun moladh a fhorbairt do bhealach níos fearr chun acmhainní teagaisc breise a leithroinnt ar dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.
- ▶ Tosaíodh réamhobair ar chomhairle beartas maidir le soláthar oideachais do dhaltaí a bhfuil neamhord de chuid speictream an uathachais ag dul dóibh.
- ▶ Bhíothas rannpháirteach in obair idirnáisiúnta leis an nGníomhaireacht Eorpach do Riachtanais Speisialta agus Oideachas Uileghabhálach (EASNIE).

I mí na Bealtaine 2013 d'fhoilsigh NCSE comhairle beartais ar conas tacaíocht a thabhairt i scoileanna do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu

Tacaíocht a thabhairt i Scoileanna do Dhaltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu

I mí na Bealtaine 2013, ar iarratas ón Aire agus i ndiaidh athbhreithniú cuimsitheach, straitéiseach ar oideachas speisialta, d'ullmhaigh agus d'fhoilsigh an NCSE ollpháipéar ar chomhairle beartais ar conas tacú i scoileanna le daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.

Chuaigh an NCSE i gcomhairle le daltaí, tuismitheoirí, scoileanna, múinteoirí, príomhoidí, daoine gairmiúla san HSE, grúpaí abhcóideachta, cúntóirí riachtanas speisialta agus eile chun comhairle a chur orthu maidir lena 28 moladh maidir le conas is fearr tacaíocht a thabhairt do na daltaí sin i scoileanna sa todhchaí. Bhí an páipéar bunaithe freisin ar thorthaí staidéir taighde náisiúnta agus idirnáisiúnta.

Fuarthas amach ó athbhreithniú an NCSE go raibh daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu ag fáil tacaíochta maith i scoileanna agus go raibh siad ag déanamh dul chun cinn maith. Moladh ann, áfach, go bhféadfadh tuilleadh athruithe ar bheartas oideachais torthaí níos fearr a chinntiú don chohórt seo.

Seo a leanas na príomh-mholtaí a rinneadh:

- ▶ go ndéanfaí an An tAcht um Oideachas do Dhaoine a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais Acu 2004 a fheidhmiú chomh luath agus a cheadódh acmhainní sin. Aithníodh sa chomhairle nach bhfuil na hacmhainní ar fáil san aeráid eacnamaíoch reatha chun é seo a cheadú.
- ▶ Ba chóir múnla nua a fhorbairt maidir le leithroinnt acmhainní breise teagaisc i scoileanna príomhshrutha bunaithe ar riachtanas próifílithe gach scoile, nach mbeadh gá ann diagnóisiú míchumais a bheith faighte.
- ▶ Forbraíodh creat d'oideachas múinteoirí chun feabhas a chur ar eolas agus saineolas múinteoirí chun tacú le daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus oideachas a chur orthu.
- ▶ Ba chóir don DES creat rollaithe rialaithe láidir a thabhairt isteach do scoileanna lena chinntiú go mbíonn gach leanbh a bhfuil riachtanais speisialta foghlama acu faoi chosaint ó chleachtais nó beartais rollaithe a d'fhéadfadh cosc a chur ar a gceart ar rollú.
- ▶ Ba chóir don DES soláthar a dhéanamh do bhunú cineál nua scoile speisialta ina mbeidh rialacha agus struchtúir eagraíochta a bheidh oiriúnach do phróifíl agus aois dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais chasta acu a bheidh rollaithe.

Tá an t-athbhreithniú iomlán agus an chomhairle beartas ar fáil lena íoslódáil ag www.ncse.ie.

Múnla Nua a fhorbairt chun Acmhainní Teagaisc a Leithroinnt ar Dhaltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu

Bunaíodh grúpa oibre NCSE chun moladh a fhorbairt do bhealach níos fearr chun acmhainní teagaisc breise a leithroinnt ar dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu

I mí na Bealtaine 2013, i ndiaidh chur i láthair agus fhoilsiú ár gcomhairle beartas maidir le tacaíocht a thabhairt i scoileanna do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, d'iarr an tAire ar an NCSE grúpa oibre a bhunú chun moladh a fhorbairt do bhealach níos fearr acmhainní teagaisc breise a leithroinnt ar dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.

Cheap an tAire Eamon Stack, Cathaoirleach an NCSE mar chathaoirleach ar an ngrúpa oibre. Bunaíodh foghrúpa comhairleach, a bhí comhdhéanta go hiomlán de chomhaltaí an ghrúpa oibre chun dréachtcháipéisí a ullmhú agus chun comhairle a thabhairt don ghrúpa oibre.

Seo a leanas an téarma tagartha a leag an Roinn Oideachais agus Scileanna (DES) amach don ghrúpa oibre:

'...Moladh a fhorbairt do mhúlna chun acmhainní teagaisc a leithroinnt ar bhunscoileanna agus ar iarbhunscoileanna príomhshrutha, ina léirítear na moltaí i gcomhairle beartais an NCSE agus go gcuirfear san áireamh fachtóirí a aithníonn próifílí scoileanna agus taifeadadh thorthaí dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.'

Bhí an chéad chruinniú ag an ngrúpa oibre an 19 Iúil, 2013. Ina dhiaidh sin, chuaigh an grúpa oibre i mbun phróiseas comhairliúcháin leathan leis na comhpháirtithe oideachais, lena n-áirítear, tuismitheoirí, ionadaithe múinteoirí, ceardchumann, comhlachtaí bainistithe, grúpaí abhcóideachta, daoine gairmiúla sláinte agus oideachais. Tugadh tuarascáil an ghrúpa oibre don Aire i mí an Mhárta 2014.

Soláthar Oideachais do Dhaltaí a bhfuil Neamhoird de chuid speictream an uathachais ag dul dóibh

I mí an Mheithimh 2013, d'iarr an tAire Oideachais agus Scileanna ar an NCSE comhairle beartais a ullmhú ar sholáthar oideachais do dhaltáí a bhfuil neamhoird de chuid speictream an uathachais ag dul dóibh (ASD).

An tAire ag lorg comhairle beartais ar sholáthar oideachais do leanaí a bhfuil neamhoird de chuid speictream an uathachais ag dul dóibh

I mí Dheireadh Fómhair 2013, leag DES amach na téarmaí tagartha seo a leanas don chomhairle beartas:

- ▶ Athbhreithniú ar dhéanamh ar litríocht taighde náisiúnta agus idirnáisiúnta reatha maidir le cleachtais agus idirghabhálacha fianaisebhunaithe d'oideachas leanaí a bhfuil uathachas/ASD ag dul dóibh, agus fócas ar leith ar thíortha AE eile.
- ▶ Athbhreithniú a dhéanamh, agus forbheathnú a thabhairt ar sholáthar oideachas Státmhaoinithe do leanaí a bhfuil Uathachas/ASD ag dul dóibh, agus áireofar leis scéim bliana luathidirghabhála agus bliain sínithe, aithneofar róil ghníomhaireachtaí éagsúla agus an Stáit mar aon le láidreachtaí agus bearnaí sa chreat oideachais agus sa chreat níos leithne de thacaíochtaí a mbíonn tionchar mhór acu ar oideachas leanaí a bhfuil uathachas/ASD ag dul dóibh.
- ▶ Athbhreithniú a dhéanamh, agus tagairt ar leith á dhéanamh do thorthaí oideachais agus sóisialta, éifeachtacht an raon cleachtas agus idirghabhálacha fianaisebhunaithe d'oideachas leanaí a bhfuil uathachas/ASD ag dul dóibh.
- ▶ Nádúr agus méid idirghabhálacha oideachais a aithint, cleachtais teagaisc agus tacaíochtaí eile ba chóir a chur ar fáil chun cur ar chumas leanaí a bhfuil uathachas/ASD ag dul dóibh torthaí oideachais a bhaint amach a bheidh oiriúnach dá riachtanais agus dá gcumas.
- ▶ Moltaí a dhéanamh ar shocrúithe ba chóir a bheidh i bhfeidhm sa todhchaí, nuair a bhíonn sin riachtanach, chun feabhas a chur ar nádúr, méid, pleanáil agus seachadadh oideachas do leanaí a bhfuil uathachas/ASD ag dul dóibh, le tagairt ar leith do róil ghníomhaireachtaí agus nádúr agus méid na dtacaíochtaí ba chóir a bheith in áit, le haird ar an ngá atá le solúbthacht mar gheall ar acmhainní srianta.

Chuaigh an NCSE i mbun réamhobair ar an athbhreithniú sin i rith 2013:

- ▶ Coimisiúnaíodh dhá staidéar taighde chun eolas a thabhairt ar an gcomhairle beartas.
- ▶ Reáchtáladh réamhchomhráite le roinnt de na heagraíochtaí náisiúnta uathachais chun iad a chur ar an eolas go mbeadh an NCSE ag ullmhú comhairle beartas sa réimse seo.
- ▶ Tugadh cuireadh do chainteoirí a bhíonn rannpháirteach i soláthar seirbhísí oideachais nó uathachais do dhaltáí a bhfuil uathachas ag dul dóibh, a bheith i láthair chun cur i láthair a dhéanamh ag cruinnithe na Comhairle. Áiríodh orthu speisialtóirí beartas, múinteoirí, príomhoidí agus saineolaithe oideachais eile agus tuismitheoirí na ndaltaí a bhfuil uathachas ag dul dóibh agus a bhíonn ag freastal ar scoileanna príomhshrutha agus ar scoileanna speisialta araon.
- ▶ D'fhreastail foireann NCSE ar chomhdhálacha náisiúnta agus idirnáisiúnta i rith 2013 agus bhíodar rannpháirteach freisin ar chuairt staidéir chuig an tSualainn chun scrúdú a dhéanamh ar mar a fhaigheann daltaí a bhfuil uathachas ag dul dóibh tacaíocht ansin.

An Ghníomhaireacht Eorpach um Riachtanais Speisialta agus Oideachas Uileghabhálach (EASNIE)

Bíonn an NCSE rannpháirteach in obair fhorbartha i réimse an oideachais speisialta

Is eagraíocht idirnáisiúnta neamhspleách é EASNIE a chuireann ar chumas comhoibriú i réimse na riachtanas speisialta agus oideachas uileghabhálacha ag na ballthíortha. Tá sé mar aidhm leis feabhas a chur ar bheartas agus ar chleachtais oideachais d'fhoghlaimoirí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.

Bíonn an NCSE rannpháirteach in obair EASNIE agus tugann siad cúnamh le scaipeadh a bhfoilseachán ar phríomhgheallsealbhóirí in Éirinn.

Bhí dhá chruinniú ag EASNIE i rith 2013: ceann i mBaile Átha Cliath i mí na Bealtaine 2013; an ceann eile san Bhruiséil i mí na Samhna 2013.

Tosaíocht Straitéiseach 3

Clár taighde a láimhseáil agus a sheachadadh chun taca a chur faoi scaipeadh na faisnéise a bhaineann le dea-chleachtas in oideachas speisialta chuig scoileanna, tuismitheoirí agus an earnáil oideachais

Tosaíocht Straitéiseach 3

Clár taighde a láimhseáil agus a sheachadadh chun taca a chur faoi scaipeadh na faisnéise a bhaineann le dea-chleachtas in oideachas speisialta chuig scoileanna, tuismitheoirí agus an earnáil oideachais

Réamhrá

Déanann an NCSE coimisiúnú ar thaighde maidir le téamaí oideachais speisialta éagsúla. Scrúdaítear agus déantar anailís ar chleachtas agus ar sholáthar náisiúnta agus féachtar freisin ar an scéal idirnáisiúnta lena chinntiú go bhfuilimid cothrom le dáta ar an bhfianaise taighde is déanaí atá ar fáil.

In 2013, lean ár gclár taighde ag dul ar aghaidh go gníomhach, agus foilsíodh ceithre staidéar taighde, tionscnaíodh ceithre thionscadal nua agus leanadh ar aghaidh le trí shaothar taighde leanúnach eile. Ina theannta sin, reáchtáladh ár gcúigiú comhdháil taighde bliantúil chun cuidiú feasacht agus spéis a chur inár gcuid oibre taighde.

Cuireann ár dtaighde tuismitheoirí, daoine gairmiúla san earnáil oideachais agus eile, grúpaí míchumais agus abhcóideachta, déantóirí polasaí agus daoine acadúla ar an eolas faoi na téamaí agus na treochtaí is déanaí atá ag teacht chun cinn ó thaobh an oideachais speisialta. Soláthraítear leis freisin bun fianaise maith chun eolas a thabhairt maidir leis an gcomhairle beartas a thabharfar don Aire Oideachais agus Scileanna. Leanfar lenár gclár taighde ag díriú ar eolas agus faisnéis a fhorbairt agus chun bun a sholáthar do dhéanamh beartas a bhíonn bunaithe ar fhianaise.

Tuarascálacha Taighde NCSE a Foilsíodh in 2013

D'fhoilsigh an NCSE ceithre thuarascáil taighde nua in 2013 agus tá siad sin go léir ar fáil anois ar ár láithreán gréasáin ag www.ncse.ie.

- ▶ Staidéar ar an Aistriú ón mBunscoil go dtí an Iarbhunscoil do Dhaltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu
- ▶ Cad a oibríonn maidir le soláthar Ardoideachas, Breisoideachas agus Oideachas Leanúnach, Oilúint agus Athshlánú do Dhaoine Fásta faoi Mhíchumas? Athbhreithniú ar an Litríocht
- ▶ Ag Aistriú chuig Breisoideachas agus Ardoideachas: Scrúdú ar Thaithí Dhaltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu
- ▶ Contanam Soláthair Oideachais do Leanaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu: Athbhreithniú ar Bheartais agus ar Chleachtais Idirnáisiúnta

Staidéar ar an Aistriú ón mBunscoil go dtí an Iarbhunscoil do Dhaltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu

Údair: Yvonne Barnes-Holmes, Geraldine Scanlon, Deirdre Desmond, Michael Shevlin agus Nigel Vahey

Is beag staidéar a rinne scrúdú ar an aistriú do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu in Éirinn. Scrúdaíodh go mion leis an staidéar seo taithí 32 dalta a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus a dtuismitheoirí agus iad ag aistriú in Éirinn chuig scoileanna speisialta agus príomhshrutha araon, úsáideadh grúpaí fócais agus anailís théamach cineálach.

Labhair na daltaí i rang a sé faoin imní agus faoi na nithe a rinne sásta iad sular bhog siad ar aghaidh. Bhain an t-imní den chuid is mó le cairde nua a dhéanamh, ag mothú go bhfuil siad mar chuid den ghrúpa, a mbealach a dhéanamh timpeall, a bheith ábalta rialacha nua a leanúint agus gan a bheith i dtrioblóid. Bhí na daltaí ag súil go mór le hábhair nua, go háirithe ábhair phraiticiúla mar mhiotalóireacht agus eacnamaíocht bhaile. I ndiaidh an aistrithe, léirigh na daltaí an tábhacht a bhí le meantóireacht fhoirmiúil ó dhaltaí níos sine ag an scoil nua mar go mbeadh an t-eolas seo a leanas ar fáil dóibh: eolas; tacaíocht phraiticiúil agus mhothúchánach; cairdeas; comhairle; agus abhcóideacht, agus facthas go mbeadh sin tábhachtach sa tréimhse tosaigh sula mbeadh tús leis an gcaidreamh le múinteoirí fós.

Bhí imní ar thuismitheoirí a bhíodhas i gcomhairle leo roimh an aistriú maidir le lánpháirtiú sóisialta na leanaí agus chomh sásta agus a bheadh siad ag an iarbhunscoil agus bhí imní orthu faoi dheireadh a bheith leis an taithí a bhí acu, an chompord, an tacaíocht agus chomh sábháilte agus a bhraith siad i bpobal na bunscoile.

Fuair na thuismitheoirí sin is mó a léirigh sástacht le haistriú a leanaí tacaíochtaí inlámhsithe roimh ré, nó go luath tar éis dóibh tosú san iarbhunscoil, agus bhí taithí acu ar dhianphleanáil aistrithe. Mar mhalairt air sin, is iad na thuismitheoirí is mó a bhí míshásta iad sin nach raibh aon tacaíochtaí speisialta oideachais in áit dóibh go luath. Léirigh roinnt thuismitheoirí go raibh siad míshásta leis an leibhéal teagmhála a bhí i gceist sula ndeachaigh siad isteach agus i bhformhór na gcásanna, easpa cumarsáide faoi sholáthar a dhéanfaí do riachtanais speisialta oideachais a gcuid leanaí lena n-áirítear: nuair nár scaipeadh eolas maidir le riachtanais speisialta oideachais ar mhúinteoirí; easpa rochtana ar na múinteoirí; easpa acmhainní tráthúla; agus easpa eolais ó scoileanna do thuismitheoirí.

Cad a oibríonn maidir le Soláthar Ardoideachas, Breisoideachas agus Oideachas Leanúnach, Oilúint agus Athshlánú do Dhaoine Fásta faoi Mhíchumas? Athbhreithniú ar an Litríocht

Údair: Carmel Duggan agus Michael Byrne

Scrúdaíodh leis an athbhreithniú ar an litríocht an fhianaise atá ann cuidiú le daoine fásta faoi mhíchumas rochtain a dhéanamh, a bheith rannpháirteach agus dul ar aghaidh ó chineálacha éagsúla oideachais agus oiliúna. Áirítear leis freisin cás-staidéir de dheachleachtais sna Stáit Aontaithe, i gCeanada, san Astráil, san Nua Shéalainn agus sa Ríocht Aontaithe.

Aithnítear cleachtais san athbhreithniú a chuidíonn le daltaí ag céimeanna éagsúla ina ngairm oideachais. Seo samplaí de na nithe a chuidíonn le daltaí rochtain a dhéanamh ar oideachas agus ar oiliúint:

- ▶ Cláir aistrithe lena lán acmhainní ag an iarbhunscoil.
- ▶ Oiliúint a chur ar dhaltaí a bheith neamhspleách agus a gcinntí féin a dhéanamh.
- ▶ Leas a bhaint as an idirlíon chun eolas a sholáthar agus an próiseas iarratais do chlár a dhéanamh níos simplí.

Aithníodh sa litríocht freisin bealaí chun cuidiú le daltaí a bheith rannpháirteach in oideachas agus in oiliúint mar iad seo a leanas:

- ▶ Bearta a bheadh dírithe ar an duine agus áirítear leo rogha pearsanta agus eolas maith.
- ▶ Dearadh Uilíoch (is é sin leagan amach foirgnimh nó cláir chun nach mbeadh aon duine fágtha ar lár) san fhoghlaím agus leas a bhaint as Teicneolaíochtaí Faisnéise agus Cumarsáide (ICT).
- ▶ Oiliúint a sholáthar do dhaltaí chun cur ar a gcumas a chur in iúl cad atá uathu.
- ▶ Bacainní a aithint agus deireadh a chur leo mar dhearcadh diúltach theagascóirí nó dhaltaí; critéir incháilitheachta bunaithe ar aois nó íocaíocht leasa.

Ó thaobh tacú le daltaí agus iad ag aistriú ón oideachas/oiliúint go dtí an obair nó chuig breisoideachas agus oilúna, aithníodh na cleachtais seo a leanas:

- ▶ Soláthróir an chúrsa ag forbairt naisc dhíreacha le saol na hoibre; áireofar leis sin taithí oibre.
- ▶ Ag tacú le daltaí foghlaim conas a ngairm féin a bhainistiú agus a phleanáil.
- ▶ Tacaíochtaí a fhorbairt chun cuidiú le daoine poist a fháil agus iad fós ar an gclár oilúna.
- ▶ Seirbhísí fostaíochta do dhaoine faoi mhíchumas a oibreoidh go sonrach do dhaoine faoi mhíchumas chun cuidiú leo poist a fháil agus a choinneáil nuair a fhágfaidh siad oideachas agus oiliúint.

Ag Aistriú chuig Breisoideachas agus Ardoideachas: Scrúdú ar Thaithí Dhaltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu

Údair: Conor Mc Guckin, Michael Shevlin, Sheena Bell agus Cristina Devecchi

Scrúdaíodh leis an taighde seo taithí dhaltá a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus iad ag aistriú ón scoil go dtí breisoideachas agus ardoideachas. Trí leas a bhaint as modh cáilitheach, cuireadh 42 dalta a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu faoi agallamh sula ndearna siad an t-aistriú agus chuathas i dteagmháil leo arís i ndiaidh an aistrithe. Cuireadh na daoine gairmiúla ag na scoileanna (líon=28) agus na hinstitiúidí breisoideachais agus ardoideachais (líon=42) ar ar fhreastal na daltaí faoi agallamh freisin mar phríomhoidí, comhairleoirí gairme, léachtóirí, oifigigh tacaíochta do dhaoine faoi míchumas agus mar sin de.

Aithníodh leis an taighde go leor cleachtais éifeachtacha do dhaltá a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu le linn an aistrithe, mar thacaíocht ó chomhairleoirí gairme, teagmháil le pearsanra breisoideachais agus ardoideachais agus cuairt ar na hinstitiúidí. Léirigh taighde áfach, maidir le daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu nach mór aghaidh a thabhairt ar réimsí eile chun tacú leo le linn na céime aistrithe.

Áirítear leis sin eolas cruinn ar roghanna cúrsa agus na tacaíochtaí atá ar fáil; forbairt ghairmiúl bhreise do chomhairleoirí gairme i scoileanna chun tacú leis an bpróiseas; pleanáil chomhordaithe bhreise idir scoileanna agus soláthróirí breisoideachais agus ardoideachais, go háirithe chun pleanáil a dhéanamh ar na tacaíochtaí riachtanacha; agus spriocmhaoiniú níos fearr chun tacú le comhpháirtíocht idir scoileanna agus soláthróirí oideachais.

Seo a leanas na moltaí sa tuarascáil chun tacú leis an aistriú chuig breisoideachas agus ardoideachas do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu:

- ▶ Polasaí náisiúnta a fhorbairt ar aistriú chomh maith le tús a chur le pleanáil aistrithe sa tsraith shóisearach agus tuismitheoirí gníomhach sa phróiseas sin.
- ▶ Gá le forbairt ghairmiúl leanúnach bhreise do chomhairleoirí gairme i scoileanna chun feabhas a chur ar a n-eolas agus a scileanna chun treoir a thabhairt maidir le pleanáil don aistriú.
- ▶ Pointe lárnach eolais amháin a bhunú ar na bealaí, na roghanna agus na tacaíochtaí atá ar fáil do dhaltaí.
- ▶ Spriocmhaoiniú a bheith ar fáil chun tacú le comhpháirtíochtaí idir scoileanna agus institiúidí breisoideachais agus ardoideachais.

Contanam Soláthair Oideachais do Leanaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu: Athbhreithniú ar Bheartais agus ar Chleachtais Idirnáisiúnta

Údair: Jonathan Rix, Kieron Sheehy, Felicity Fletcher-Campbell, Martin Crisp agus Amanda Harper

D'fhéach an obair seo ar bheartais agus ar chleachtais idirnáisiúnta maidir le soláthar oideachais do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu. Ar dtús, scrúdaíodh mar a dhéantaí múnlaí soláthair, nó contanam soláthair, do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu a shainmhíniú sa litríocht, an chuma atá orthu agus mar a oibrítear go hidirnáisiúnta. Soláthraítear leis freisin banc ollmhór eolais ar bheartas agus ar sholáthar ón réimse idirnáisiúnta.

Soláthraítear athbhreithniú ardleibhéil maidir le reachtaíocht agus beartas oideachais speisialta i 55 ionad riaracháin feadh na 50 tír ar dtús. Leantar sin le suirbhé ar sholáthar i ndeich gcinn de na tíortha sin ag féachaint ar shaincheisteanna mar mhúnlaí maoinithe agus múnlaí leithroinnte; soláthar oideachais speisialach agus cineálach, cáilíochtaí agus caighdeáin gairmiúla; acmhainní agus tacaíochtaí. Is iad na tíortha a bhí san áireamh sa chuid sin den athbhreithniú An Astráil (Victoria), an Chambóid, Ceanada (Nova Scotia), An Chipir, An Chéinia, An Liotuáin, Albain, An Iodáil, An Iorua agus an tSeapáin. Maidir le gach aon ceann acu sin, soláthraítear sraith fínéad nó gearrscéalta ar sholáthar do dhaltaí a mbeadh cineálacha áirithe riachtanais speisialta oideachais acu chun an gnáthchineál soláthair atá in áit a léiriú.

Ar deireadh, cuirtear cás-staidéir mionsonrach i láthair i dtrí cinn de na deich dtíortha: An Iodáil, an Iorua agus an tSeapáin. Áiríodh orthu cuairteanna ar na tíortha, agallaimh le raon leathan daoine lena n-áirítear daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus a dtuismitheoirí, soláthróirí oideachais, geallsealbhóirí sláinte agus oideachais eile agus lucht déanta beartas. Ba é an aidhm a bhí leis na cás-staidéir eolas níos mionsonraithe a thabhairt ar sholáthar agus mar a fheidhmíonn an soláthar sin i gcleachtas.

Taighde NCSE Nua a Coimisiúnaíodh in 2013

Choimisiúnaigh an NCSE ceithre staidéar taighde nua in 2013:

- ▶ **Anailís Thánaisteach ón Staidéar maidir le Fás Suas in Éirinn maidir le Taithí agus Torthaí Oideachais do Leanaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais ag dul dóibh**
- ▶ **Teicneolaíocht Chuiditheach a thugann tacaíocht d'Oideachas Leanaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu – Cad is Fearr a Oibríonn?**
- ▶ **Oideachas do Dhaoine a bhfuil Neamhoird de chuid Speictream an Uathachais ag dul dóibh – Athbhreithniú Córasach ar an Litríocht agus ar an Tír**
- ▶ **Meastóireacht ar Sholáthar Oideachais do Dhaltaí a bhfuil Neamhoird de chuid Speictream an Uathachais ag dul dóibh i bPoblacht na hÉireann**

Anailís Thánaisteach ó na Sonraí ón Staidéar maidir le Fás Suas in Éirinn maidir le Taithí agus Torthaí Oideachais do Leanaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu

Tá an staidéar seo á stiúradh ag an Dochtúir Jude Cosgroce ón Ionad Taighde Oideachais mar aon leis an Rannóg Oideachais Speisialta i gColáiste Phádraig. Áirítear leis mionscrúdú agus anailís ar shonraí ón staidéar maidir le Fás Suas in Éirinn chun a fháil amach mar atá ag éirí le daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais ag dul dóibh i scoileanna. Tá an anailís ag féachaint ar ghnóthachtáil acadúil maidir le léitheoireacht agus matamaitic, ach freisin ar thorthaí nach bhfuil chomh foirmiúil maidir le hidirghníomhú na ndaltaí leis an scoil agus a bhfolláine tríd is tríd. Tabharfaidh na torthaí sin léargas maith ar thaithí dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais ag dul dóibh go ginearálta, chomh maith le léargas a fháil ar thaithí dhaltaí a bhíonn rannpháirteach i ngrúpaí riachtanas áirithe ag an scoil. Ligfear dúinn féachaint mar atá ag éirí leis na daltaí sin i gcomparáid lena gcomhghleacaithe nach bhfuil na riachtanais sin acu. Tá an obair sin ag leanúint ar aghaidh go maith agus meastar go bhfoilseofar tuarascáil ón staidéar sin in 2014.

Teicneolaíocht Chuiditheach a thugann tacaíocht d'Oideachas Leanaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu – Cad is Fearr a Oibríonn?

Tá an staidéar seo á stiúradh ag an Dr Richard Wynne ag an Ionad Taighde Oibre agus é mar aidhm leis athbhreithniú a dhéanamh ar an teicneolaíocht/trealamh cuiditheach is fearr atá chun tacú le leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu chun rochtain a dhéanamh ar an gcuraclam agus a bheith gníomhach san fhoghlaím. Cuideoidh torthaí an taighde leis an NCSE bun fianaise a thógáil chun tacú le daoine gairmiúla agus le daltaí agus eolas a thabhairt maidir le comhairle beartas sa todhchaí ar an ábhar sin. Glacfaidh daltaí, múinteoirí agus daoine gairmiúla eile feadh sampla ionadaíoch bhunscoileanna agus iarbhunscoileanna páirt sa taighde i rith 2014. Soláthrófar leis athbhreithniú litríochta agus beartas chun míniú a thabhairt ar thorthaí na hoibre sa réimse sin.

Oideachas do Dhaoine a bhfuil Neamhoird de chuid Speictream an Uathachais ag dul dóibh – Athbhreithniú Córasach ar an Litríocht agus ar an Tír

Soláthrófar leis an taighde seo athbhreithniú córasach ar an bhfianaise is cothrom le dáta atá ar fáil a bhaineann le sárchleachtas ó thaobh soláthar oideachais do dhaoine a bhfuil ASD ag dul dóibh. Coimisiúnaíodh é chun cur leis an bhfianaise atá ar fáil i dtuarascáil Parsons et al a d'fhoilsigh an NCSE in 2009. Tá fianaise sa tuarascáil sin dár teideal Athbhreithniú Idirnáisiúnta ar Fhianaise Soláthair Sárchleachtais in Oideachas Dhaoine a bhfuil Neamhoird de chuid Speictream an Uathachais (ASD) ag dul dóibh, atá breis agus ceithre bliana d'aois anois agus cinnteoidh an t-athbhreithniú reatha go bhfuil an fhianaise is oiriúnaí agus is cothrom le dáta ar fáil don NCSE.

Áireofar leis an taighde sin freisin eolas tuairiscitheach ar bheartas agus ar sholáthar ó roinnt tíortha/dlínsí roghnaithe chun cur chuige tábhachtach breise a sholáthar don bhun fianaise.

Meastóireacht ar Sholáthar Oideachais do Dhaltaí a bhfuil Neamhoird de chuid Speictream an Uathachais ag dul dóibh i bPoblacht na hÉireann

Clúdóidh an mheastóireacht ar sholáthar oideachais do dhaltai a bhfuil ASD ag dul dóibh raon soláthar atá in áit faoi láthair i scoileanna aitheanta a fhaigheann maoiniú stáit agus áirítear leis áit i ranganna príomhshruitha le tacaíocht, áit i ranganna speisialta (lena n-áirítear ranganna luath-idirghabhála) agus áit i scoileanna speisialta. Áireofar leis an mheastóireacht freisin luath-idirghabháil a fhaigheann maoiniú stáit sa bhaile (scéim teagaisc baile) agus scoilbhliain sínithe (an clár oideachais i mí Iúil) sa bhaile agus sa scoil do dhaltai a bhfuil ASD ag dul dóibh.

Is é príomhfhócas na meastóireachta cáilíocht an teagaisc agus na foghlama agus an tionchar a bhíonn acu ar thorthaí na ndaltai. Athbhreithneofar leis an meastóireacht soláthar reatha in aghaidh chreat oibre prionsabal agus táscairí sárchleachtais. D'fhorbair Ionad Choillidh Chanannáin don Uathachas an creat oibre i gcomhar leis an NCSE agus cinnteofar leis go ndéanfar an mheastóireacht ar shlí chomhsheasmhach agus chuimsitheach.

Obair Thaighde Eile in 2013

Leanadh le trí thogra taighde eile nó rinneadh athbhreithniú orthu in 2013. Is iad sin:

- ▶ Taighde Uileghabhálach i Scoileanna na hÉireann (Togra IRIS).¹
- ▶ Athbhreithniú ar Phróiseas agus ar Mheastóireacht Leithroinnt Acmhainní an NCSE ar Athlonnú Acmhainní i Scoileanna.
- ▶ Múnla an Ranga Speisialta in Éirinn: Conas atá ag Éirí leis do Dhaltai a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu i Scoileanna Príomhshruitha?

¹ Is staidéar fadama é seo ina scrúdaítear soláthar oideachas speisialta i scoileanna na hÉireann, taithí dhaltai/dhaoine a bhfuil riachtanais speisialta oideachais ag dul dóibh a fhaigheann an t-oideachas sin agus na torthaí gaolmhara.

Comhdháil Taighde an NCSE 2013

An raibh a fhios agat?

Tosaíodh ag déanamh nuashonrú ar ár bhFardal Foilseachán Taighde agus Beartas maidir le hOideachas Speisialta in Éirinn in 2013. Bhí daoine gnóthach ag déanamh taighde ar ábhair oideachais speisialta – samhlaítear go mbeidh dubailt ar an líon tagairtí a bheidh againn ó rinneadh an foilseachán deireanach den chéad fhardal in 2011!

Bhí an cúigiú comhdháil taighde bhliantúil de chuid an NCSE ar bun an 20 Samhain, 2013 ag Ionad Comhdhála Pháirc an Chrócaigh i mBaile Átha Cliath. Ar na 180 geallsealbhóir a bhí i láthair, bhí na daoine a bhíonn gníomhach maidir le hoideachas agus tacaíocht do mhúinteoirí, príomhoidí agus múinteoirí, lucht taighde, tuismitheoirí, síceolaithe oideachais, grúpaí abhcóideachta míchumais, oifigigh roinne, oifigigh rochtana, agus ionadaithe ceardchumann do mhúinteoirí agus daoine eile.

Is é Ruairí Quinn, an tAire

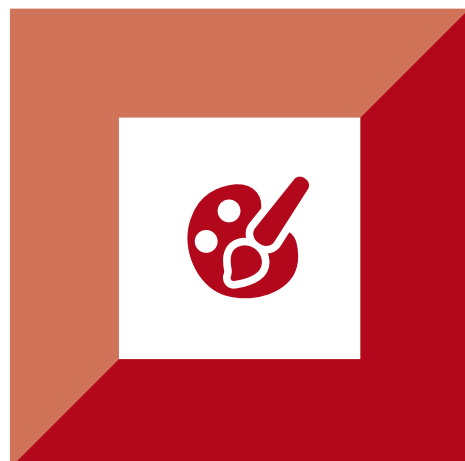
Oideachais agus Scileanna a d'oscail an ócáid inar díródh ar thorthaí oideachais agus ar aistrithe. Áiríodh ar na cuir i láthair a rinneadh, beirt chainteoirí ón Ríocht Aontaithe agus ó na Stáit Aontaithe mar aon le cuir i láthair ar staidéir taighde tábhachtacha arna choimisiúnú ag an NCSE, agus rinne painéal plé mar fhreagra ar pháipéir na comhdhála maidir le saincheisteanna aistrithe. Fuarthas aiseolas an-dearfach ó rannpháirtithe na comhdhála. Is féidir na cuir i láthair go léir a rinneadh ag na comhdhálacha go léir ó 2013, agus ó na comhdhálacha taighde NCSE roimhe sin a fháil lena n-íoslódáil ón suíomh www.ncse.ie.

An bhfaigheann tú deacair é eolas a fháil faoin ábhar taighde nua in oideachas speisialta?

Ná bíodh imní ort! Tá spriocphointí ónár gComhdháil Taighde ón bhliain seo caite ar fáil lena íoschóipeáil ónár láithreán gréasáin ag www.ncse.ie

Tosaíocht Straitéiseach 4

Soláthar de bhreisoideachas agus ardoideachas do dhaoine fásta a bhfuil riachtanais speisialta acu a athbhreithniú agus treoirlínte ar dhea-chleachtas a fhorbairt

Tosaíocht Straitéiseach 4

Soláthar de bhreisoideachas agus ardoideachas do dhaoine fásta a bhfuil riachtanais speisialta acu a athbhreithniú agus treoirínite ar dhea-chleachtas a fhorbairt

Ginearálta

I rith 2013, rinneamar léarscáiliú ar thacaíochtaí agus ar sheirbhísí iomchuí ag an leibhéal náisiúnta, rinneadh breisfhorbairt ar chaidrimh oibre comhoibritheacha le soláthróirí agus le geallsealbhóirí iomchuí go náisiúnta agus go háitiúil, tosaíodh ag forbairt ábhar eolais agus tugadh tuarascálacha taighde de chuid NCSE chun críche agus foilsíodh iad.

Tacaíochtaí agus Seirbhísí a Léarscáiliú

I rith 2013, d'oibríomar leis na príomhsholáthróirí seirbhísí chun léarscáiliú ginearálta ag an leibhéal náisiúnta a sholáthar de na tacaíochtaí agus na seirbhísí reatha atá ar fáil in oideachas do dhaoine fásta agus oiliúint do dhaoine faoi mhíchumas.

San obair sin leis na soláthróirí agus na geallsealbhóirí forbraíodh eolas agus tuiscint níos fearr ar sholáthar agus ar ról na soláthróirí.

Seo a leanas na príomhphointí a tháinig chun cinn le linn an léarscáilithe agus an phróisis chomhairliúcháin:

- ▶ Tá éagsúlacht mór seirbhísí agus tacaíochta maidir le hoideachas agus oiliúint do dhaoine fásta agus do dhaoine óga faoi mhíchumas ar fáil i ndiaidh dóibh an scoil a fhágáil.
- ▶ Tá go leor scéimeanna agus pointí seachadta seirbhíse ar fud na tíre agus féadfar iad sin a sheachadadh go díreach ó raon gníomhaireachtaí Stáit nó faoina gcoimirce sin (ag réimsiú ó institiúidí ardoideachais, agus coláistí breisoideachais agus soláthar de chuid Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte).
- ▶ Féadfaidh na gníomhaireachtaí freagracha soláthróirí seirbhíse aonair, lena n-áirítear soláthróirí neamhbhrabúis, a fhostú chun seirbhísí a chur ar fáil (mar shampla tá an Lónra Náisiúnta Foghlama ar cheann de roinnt soláthróirí seirbhísí éagsúla a bhíonn fostaithe ag SOLAS chun seirbhísí oiliúna áirithe a mhúineadh do dhaoine faoi mhíchumas).
- ▶ Déantar na seirbhísí oideachais agus oiliúna sin a sholáthar in earnálacha ar leith agus féadfar iad a chatagóiriú mar seo a leanas:
 - ▼ breisoideachas
 - ▼ gairmoiliúint
 - ▼ ardoideachas
 - ▼ oiliúint athshlánúcháin agus seirbhísí lae do dhaoine fásta.

- ▶ Is féidir le héagsúlachtaí réigiúnacha agus earnálacha a bheith ann maidir le hinfhaighteacht agus socruithe seachadta na seirbhísí sin.
- ▶ Tá atheagrú agus athchóiriú suntasach ar siúl nó curtha ar bun le déanaí i roinnt de na hearnálacha sin (mar shampla tá FÁS fo-ghlactha ag SOLAS agus na ETBanna).
- ▶ Tá go leor eolais faoi raon na roghanna clár atá ar fáil ó na soláthróirí aonair agus ó sheirbhísí treorach/eolais.
- ▶ Éilítear ar gach soláthróir cóiríocht réasúnach a dhéanamh maidir le cúrsaí príomhshrutha de réir na reachtaíochta comhionannais.
- ▶ Féadfar tuilleadh tacaíochtaí a sholáthair do dhaoine faoi mhíchumas ar chúrsaí príomhshrutha agus féadfaidh roinnt soláthróirí cúrsaí speisialta a chur ar fáil do dhaoine faoi mhíchumas.
- ▶ Tá raon foinsí comhairle agus treorach ar fáil.
- ▶ Bíonn deacrachtaí uaireanta ag daoine faoi mhíchumas eolas soiléir a fháil faoi roghanna oiriúnacha.
- ▶ Tagann an deacracht sin chun cinn cibé an mbíonn an duine ag déanamh aistriú díreach ón scoil nó don té a bheadh ag filleadh blianta níos déanaí, mar dhuine fásta, chuig an oideachas nó an oiliúint.

Bunaithe ar an obair atá déanta againn leis na príomhsholáthróirí seirbhíse agus an t-eolas ón bpróiseas léarscáilithe, tá tús curtha againn le hábhar eolais achoimre iomchuí a ullmhú agus foilseofar é sin in 2014.

Tosaíocht Straitéiseach 5

A chinntiú go leanann an NCSE mar eagraíocht éifeachtach a chomhlíonann gach riachtanas reachtúil, rialála agus corparáide, mar aon le straitéisí éifeachtacha scaipeadh faisnéise, cumarsáide agus na meán a bheith i bhfeidhm aige

Tosaíocht Straitéiseach 5

A chinntiú go leanann an NCSE mar eagraíocht éifeachtach a chomhlíonann gach riachtanas reachtúil, rialála agus corparáide, mar aon le straitéisí éifeachtacha scaipeadh faisnéise, cumarsáide agus na meán a bheith i bhfeidhm aige

Comhairle Nua ceaptha do théarma trí bliana ó mhí Eanáir 2013

Réamhrá

In 2013 leanadh ag cothabháil agus ag forbairt ár gcumas mar eagraíocht éifeachtach chun teacht lenár riachtanais reachtúla, rialála agus riachtanais eile go léir.

Cathaoirleach agus Comhaltaí Nua na Comhairle Ceaptha agus Insealbhaithe

I ndiaidh theacht chun críche téarma cheapacháin iarchomhaltaí na Comhairle, cheap an tAire Oideachais agus Scileanna Cathaoirleach agus comhaltaí nua ar Chomhairle an NCSE ar feadh téarma trí bliana dar tús an 1 Eanáir, 2013. Tá mionsonraí chomhaltaí na Comhairle san áireamh sa chéad chuid eile den tuarascáil seo agus tá siad foilsithe ar ár láithreán gréasáin, www.ncse.ie.

Riachtanais Rialachais Chorporáidigh a Chomhlíonadh

Tá an Cód Cleachtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Poiblí glactha ag an NCSE. Athbhreithníodh agus nuashonraíodh Treoir Rialachais Chorporáideach do Chomhaltaí na Comhairle in 2013.

Tá deimhnithe bliantúla comhlíonta ón NCSE riachtanach faoin gCód. Tá na deimhnithe sin san áireamh in Aguisín 1 agus i litir Chathaoirleach na Comhairle chuig an Aire atá i réamhrá na tuarascála seo.

Fóram Comhairliúcháin an NCSE

Ní mór don NCSE Fóram a cheapadh faoi Alt 22 d'EPSEN chun go bhféadfaidh an Chomhairle dul i mbun comhairliúcháin maidir le comhlíonadh a bhfeidhmeanna. Tugadh téarma ceapacháin chomhaltaí an Fhórait chun críche i mí Iúil 2013.

Chuaigh an NCSE i mbun phróiseas comhairliúcháin mar a éilítear faoin Acht, fáiltíodh ainmniúcháin lena gceapadh chuig an bhFóram agus ceapadh 17 comhalta do théarma trí bliana nua dar tús Iúil 2013.

Fóram Comhairliúcháin nua an NCSE ceaptha ar feadh téarma trí bliana

Cheap an tAire Oideachais agus Scileanna 3 comhaltaí freisin. Tá mionsonraí maidir leis an bhFóram agus comhaltais an Fhórait sa chuid seo a leanas. Bhí cruinniú amháin ag an bhFóram in 2013 agus tá tuilleadh cruinnithe socraithe do 2014.

An Fhoireann agus Acmhainní Daonna

Ag teacht le beartas an Rialtais ar fhoireann na seirbhíse poiblí, éilíodh ar an NCSE a bhfoireann a laghdú ó 103 go dtí 100 faoin gCreat Rialaithe Fostaíochta in 2013. Rinneadh é sin agus cinntíodh é trí phoist a bhí folamh a fhágáil gan líonadh agus trí dhaoine a bheith ag scor, daoine ar shaoire agus daoine ar shosanna gairme.

Cuntais Bhliantúla

Déanann an tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste iniúchadh ar thuarascálacha bliantúla an NCSE agus cuirtear i láthair an Aire iad ina dhiaidh sin agus ansin foilsítear iad ar láithreán gréasáin an NCSE www.ncse.ie.

Rialachas

Rialachas

Comhairle na Comhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta

Is í Comhairle na Comhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta an t-údarás rialachais don NCSE. Is é an tAire Oideachais agus Scileanna a cheapann an Chomhairle faoi Alt 21 den Acht um Oideachas do Dhaoine a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais Acu, 2004. Ceapadh an Chomhairle reatha do théarma trí bliana, dár tús an 1ú Eanáir 2013 agus ag teacht chun deiridh an 31ú Nollaig 2015. Tháinig an Chomhairle le chéile sé huaire i rith 2013. Tá mionsonraí de na comhaltaí aonair agus an freastal a rinneadh ar chruinnithe sa tábla seo thíos. Tá tuilleadh mionsonraí foilsithe ar ár láithreán gréasáin ag www.ncse.ie.

Comhaltas na Comhairle NCSE i rith 2013		
Ainm	Mionsonraí	Tinreamh
Eamon Stack, Cathaoirleach	Iar-Phríomhchigire sa Roinn Oideachais agus Scileanna (DES)	6
Pat Kinsella, Leas-Chathaoirleach*	Iar-Phríomhoide, Coláiste Choilm, Baile an Chollaigh, Co Chorcaí	6
Maureen Costello*	Stiúrthóir, An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais	6
Mick Coughlan*	Príomhshíceolaí Cliniciúil an Líonra Náisiúnta Foghlama	1
Sheelagh Drudy ²	Ollamh Emeritus Oideachais ag Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath agus iarcheann ar Scoil Oideachais UCD	2
Jenny Ennis	Máthair beirt mhac a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu. Iar-chomhalta Bhord Bainistíochta Scoil Pobail an Leanbh Íosa	4
Eithne Fitzgerald	Ceann Beartas agus Taighde ag an Údarás Náisiúnta Míchumais	6
Mary Friel	Príomhoide Choláiste Pobail Margaret Aylward, An Halla Bán, Baile Átha Cliath	6
Helen Guinan	Príomhoide Scoil Speisialta Naomh Pól, Montenotte, Corcaigh	6
Mark Morgan ³	Ollamh le hOideachas agus Síceolaíocht ag Coláiste Phádraig, Baile Átha Cliath	3
Johnny Murphy	Cigire Rannach, An Roinn Oideachais agus Scileanna	6
Philip O'Callaghan	Múinteoir Iarbhunscoile	6
James O'Grady*	Iar-cheann ar Sheirbhís Míchumais san Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte	5
Joan Russell*	Oifigeach Oideachais le Bord Oideachais agus Oiliúna Chorcaí (CETB)	4

Tá na comhaltaí a bhfuil * leis an ainm ar a ndara téarma ar an gComhairle

² Cheap an tAire Sheelagh Drudy ón 11 Meán Fómhair, 2013.

³ D'éirigh Mark Morgan as mar chomhalta den Chomhairle ón 11 Meán Fómhair, 2013.

Coistí na Comhairle

Tá cúig choiste bunaithe ag an gComhairle faoi Alt 33 den Acht EPSEN. Tuairiscíonn siad seo don Chomhairle de réir a dtéarmaí tagartha agus treoirlínte rialachais atá comhaontaithe ag an gComhairle. Chomhaontaigh comhaltaí na Comhairle gníomhú ar Choiste amháin nó níos mó ná sin. I gcás an Choiste Iniúchta, cheap an Chomhairle Cathaoirleach seachtrach a raibh an taithí cuí aige.

Iniúchadh (4 chruinniú)	Tinreamh
John Fitzgerald, Cathaoirleach ⁴	1
Donal Lawlor, Cathaoirleach ⁵	3
Eithne Fitzgerald	4
Mark Morgan ⁶	2
Philip O'Callaghan ⁷	1
James O'Grady	3
Eamon Stack	4

Feidhmíocht CEO (3 chruinniú)	Tinreamh
Eamon Stack, Cathaoirleach	3
Pat Kinsella	3
Joan Russell	2

Airgeadas (5 chruinniú)	Tinreamh
Joan Russell, Cathaoirleach	4
Jenny Ennis	3
Mary Friel	5
Philip O'Callaghan	5

⁴ Ceapadh John Fitzgerald mar Chathaoirleach ar an gCoiste Iniúchta an 14 Samhain, 2013.

⁵ D'éirigh Donal Lawlor as mar Chathaoirleach ar an gCoiste Iniúchta an 23 Deireadh Fómhair, 2013.

⁶ D'éirigh Mark Morgan as mar chomhalta den Chomhairle ón 11 Meán Fómhair, 2013.

⁷ Cepadh Philip O'Callaghan chuig an gCoiste Iniúchta ón 11 Meán Fómhair, 2013.

Taighde (5 chruinniú)	Tinreamh
Sheelagh Drudy, Cathaoirleach ⁸	1
Mark Morgan, Cathaoirleach ⁹	2
Maureen Costello	5
Johnny Murphy	5

Straitéis agus Beartas (6 chruinniú)	Tinreamh
James O'Grady, Cathaoirleach	6
Mick Coughlan	1
Eithne Fitzgerald	6
Helen Guinan	6
Pat Kinsella	6

⁸ Ceapadh Sheelagh Drudy mar Chathaoirleach ar an gCoiste Taighde an 23 Deireadh Fómhair, 2013.

⁹ D'éirigh Mark Morgan as mar chomhalta den Chomhairle ón 11 Meán Fómhair, 2013.

Fóram Comhairliúcháin an NCSE

Tá an Fóram Comhairleach bunaithe ag an gComhairle faoi Alt 22 de EPSEN. Ceapann an Chomhairle suas le 17 gcomhalta tar éis próiseas comhairliúcháin forordaithe. Ceapann an tAire triúr comhaltaí eile freisin. Ceapadh na Comhaltaí chuig an bhFóram ar feadh téarma trí bliana dár tús Iúil 2013. Bhí cruinniú amháin ann in 2013. Tá comhaltas an chomhlachta liostaithe thíos.

Fóram Comhairliúcháin an NCSE (1 chruinniú)		
Comhaltaí a cheap an Chomhairle, Iúil 2013		Tinreamh
Seán Balfe	Príomhoide Bunscoile	1
Ann Bourke	Speisialtóir Míchumais, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte	1
Seán Burke	Príomhfheidhmeannach, Bord Oideachais agus Oiliúna Luimnigh agus an Chláir	0
Denis Burns	Stiúrthóir Diplóma larchéime in Riachtanais Speisialta Oideachais, UCC	1
Breda Corr	Ard-Rúnaí, Cumann Náisiúnta na mBord Bainistíochta in Oideachas Speisialta	1
Patricia Griffin	Oifigeach Oideachais, Down Syndrome Ireland	1
Adam Harris	Oibríonn sé le comhaltaí deonacha ag tacú le daoine a bhfuil uathachas ag dul dóibh	1
Ann Jackson	Príomhoide scoile speisialta agus Oifigeach Chumann Mhúinteoirí in Oideachas Speisialta	1
Denise Kelly	Oifigeach Oideachais, an Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta	1
Christy Lynch	Cathaoirleach, Cónaidhm Náisiúnta na gComhlachtaí Deonacha. CEO, KARE	1
Teresa McDonnell	Cathaoirleach d'eagraíocht tacaíochta do thuismitheoirí leanaí bodhair agus lagéisteachta	1
Patrick McVicar	Iar-Phríomhoide Iarbunscoile agus comhalta den Chomhairle Múinteoireachta	1
Deirbhile Nic Craith	Oifigeach Sinsearach, INTO	1
Julie O'Leary	Ag obair le Fondúireacht COPE	0
Carmel O'Shea	Ag obair le Chomhairle Náisiúnta na dTuismitheoirí	1
Donie O'Shea	Comhairleoir Beartas Sinsearach, An tÚdarás Náisiúnta Míchumais	1
Miriam Hilliard	Eagraí Riachtanais Speisialta Oideachais Sinsearach	1

Fóram Comhairliúchán na NCSE (ar lean)		
Comhaltaí arna gceapadh ag an Aire Oideachais agus Scileanna, Iúil 2013		Tinreamh
Alan Sayles	Cigire, An Roinn Oideachais agus Scileanna	0
Michael Cullinane	Stiúrthóir Réigiúnach, An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais	1
Aisling Curley	Príomhoifigeach Cúnta, Rannóg an Oideachais Speisialta, An Roinn Oideachais agus Scileanna	1

Aguisíní

Aguisín 1

Deimhnithe maidir le Comhlíonadh le Riachtanais an Chlóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit

Córas Rialaithe Airgeadais Inmheánaigh an Chórais NCSE (SIFC)

Tá an Chomhairle freagrach as an gcóras um rialú inmheánach NCSE agus as athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha, lena n-áirítear bainistiú airgeadais, oibriúcháin, rialuithe comhlíonta agus bainistiú riosca. In 2013, rinne iniúcháirí inmheánacha NCSE athbhreithniú ar an SIFC, a cuireadh faoi bhráid an Choiste Iniúchta NCSE. Mheas an Coiste Iniúchta an t-athbhreithniú iniúchta inmheánaigh agus thuairiscigh don Chomhairle. Chinn an t-athbhreithniú iniúchta go bhféadfaí cinnteacht réasúnta a chur ar an leordhóthanacht agus oibriú rialuithe inmheánacha chun maolú agus/nó bainistiú cheann amháin nó níos mó de na príomhrioscaí sin ar a bhfuil gníomhaíochtaí airgeadais nochta. Tá Comhairle NCSE sásta tar éis athbhreithnithe go leanann a SIFC a bheith leordhóthanach.

Comhlíonadh Cánach agus Rialála

Ní raibh aon chumarsáid a bhaineann le neamh-chomhlíonadh cheanglais na n-údarás rialála nó cánach maidir le haon ábhar. Níl eolas ag an NCSE maidir le haon neamhchomhlíonadh iarbhir nó féideartha le dlíthe nó rialacháin a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar na ráitis airgeadais.

Beartas Taistil NCSE

Tá beartas an Rialtais ar thaisteal gnó á chomhlíonadh i ngach slí. D'fhorbair agus coimeádann an NCSE a bheartas agus nósanna imeachta taistil i gcomhar le riachtanais an Rialtais. Cuirfear sonraí na n-íocaíochtaí don Chomhairle in 2013 i dtaca le héilimh thaistil ghnó san áireamh i Ráiteas Airgeadais iniúchta NCSE.

Beartas Soláthar

Tá Beartas an Rialtais maidir le soláthar poiblí á gcur i bhfeidhm sa NCSE de réir bheartais an Rialtais.

Úsáideann an NCSE comhshocruithe seirbhísí agus conarthaí tarraingthe anuas lárnacha lena n-áirítear iad siúd a fhaigheann an tSeirbhís Náisiúnta Soláthair agus conarthaí Rialtais ICT nuair is féidir.

Diúscairt Sócmhainní

Comhlíonann diúscairt sócmhainní ag an NCSE go hiomlán na riachtanais atá leagtha síos ag an gCód Cleachtais.

Nochtuithe faoi Rún

Chomhaontaigh an Chomhairle nósanna imeachta inar féidir le fostaithe agus comhaltaí, faoi rún, imní faoi mhírialtachtaí féideartha maidir le tuairisciú airgeadais nó cúrsaí eile a chur in iúl agus, nuair is cuí, obair leantach a chinntiú ar aon nithe a ardaítear ar an mbealach seo.

Cosaint Leanaí

Tá nósanna imeachta agus treoirlínte don fhoireann forbartha ag an gComhairle don fhoireann maidir le déileáil le saincheisteanna um chosaint leanaí a d'fhéadfadh a theacht chun cinn ó am go ham. Tá na treoirlínte sin bunaithe ar an Treoir Tús Áite do Leanaí arna fhoilsiú ag an Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige. Tá tuilleadh mionsonraí foilsithe ar ár láithreán gréasáin ag www.ncse.ie.

Iniúchadh

Bhunaigh an NCSE feidhm iniúchta inmheánaigh agus chomhaontaigh cairt iniúchta inmheánaigh. Cheap an Chomhairle Coiste Iniúchta le téarmaí tagartha comhaontaithe, lena n-áirítear maoirseacht a dhéanamh ar an bhfeidhm iniúchta inmheánaigh agus athbhreithniú ar na dréacht-chuntais bhliantúla.

Aguisín 2

Foireann NCSE

Grád	Foireann ag deireadh 2013
Príomhfheidhmeannach	1
Príomhoide	4
Príomhoide Cúnta	3
Eagraí Sinsearach Riachtanais Speisialta Oideachais	9
Eagraí Riachtanais Speisialta Oideachais (SENO)	71
Ardoifigeach Feidhmiúcháin	5
Oifigeach Feidhmiúcháin	3
Oifigeach Foirne	1
Oifigeach Cléireachais	3
Iomlán¹⁰	100

¹⁰ Fághtar ar lár an líon foirne a bhí gan tuarastal ar shaoire fadtéarmach.

Aguisín 3

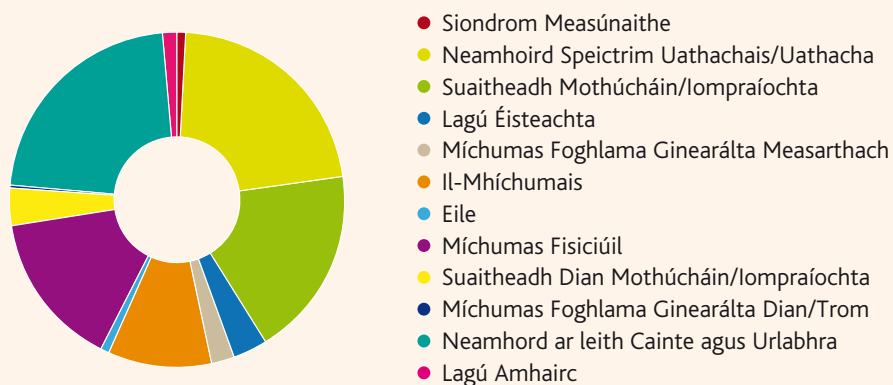
Eolas staitisticiúil i ndáil le daltaí a fhaigheann teagasc acmhainní de réir míchumais don scoilbhliain 2012-13

Faigheann os cionn 42,000 dalta teagasc breise ó mhúinteoirí acmhainne i scoileanna. Tá 22,000+ acu sin i mbunscoileanna príomhshrutha agus tá 20,000+ in iarbhunscoileanna.

Bunscoil

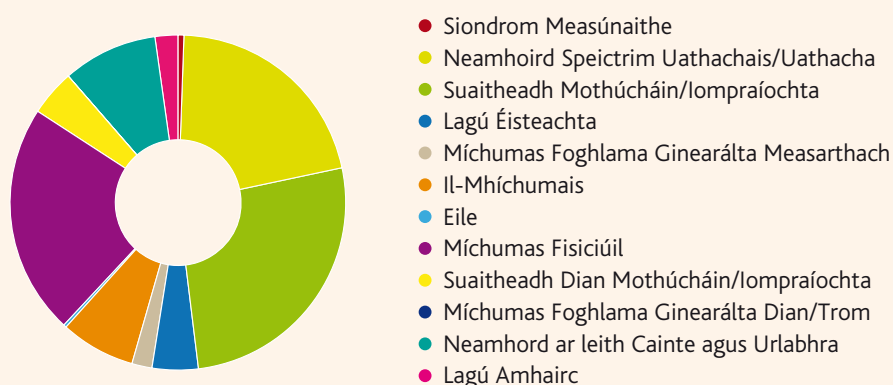
Catagóir Míchumais	An líon daltaí
Siondróm measúnaithe	195
Neamhoird speictrim Uathachais/uathacha	4,919
Suaithheadh mothúcháin/iompraíochta	4,107
Lagú éisteachta	707
Míchumas foghlama ginearálta measarthach	540
Il-mhíchumais	2,180
Eile	206
Míchumas Fisiciúil	3,327
Suaithaidh dian mothúcháin/iompraíochta	839
Míchumas foghlama ginearálta dian/trom	24
Neamhord ar leith cainte agus urlabhra	4,934
Lagú Amhairc	293
Iomlán	22,271

Catagóir Míchumais Bunscoile

Iarbhunscoil

Catagóir Míchumais	An líon daltaí
Siondróm measúnaithe	66
Neamhoird speictrim Uathachais/uathacha	2,148
Suaithheadh mothúcháin/iompraíochta	2,717
Lagú éisteachta	432
Míchumas foghlama ginearálta measarthach	221
Il-mhíchumais	731
Eile	22
Míchumas fisiciúil	2,278
Suaithheadh dian mothúcháin/iompraíochta	436
Míchumas foghlama ginearálta dian/trom	7
Neamhord ar leith cainte agus urlabhra	931
Lagú Amhairc	220
Daltaí a bhfuil míchumas foghlama ar éigin nó míchumas foghlama sonrach acu (meastachán)	10,010 ¹¹
Iomlán	20,219

Catagóir Míchumais Iarbhunscoile¹²

¹¹ Léiríonn an fíor seo an líon daltaí a bhfuil míchumas ardmhínicíochta acu in iarbhunscoileanna. I dtuarascáil bhliantúil an NCSE 2012, áiríodh leis na figiúirí do na catagóirí míchumais fíor de 10,010 dalta in iarbhunscoileanna a bhfuil míchumas foghlama ginearálta measarthach, míchumais foghlama ginearálta measarthach ar éigin acu agus míchumas foghlama sonrach acu. Ó 2012, rinneadh 700 post teagaisc acmhainne a réamhleithroinnt chuig iarbhunscoileanna chun tacú le daltaí leis na míchumais fhoghlama sin agus ní dhéanfaidh scoileanna iarratais aonair feasta maidir leis na daltaí sin.

¹² Léirítear sa chart iarbhuídeachais thuas an líon daltaí aonair a bhfuil míchumas íosmhínicíochta acu a fhaigheann tacaíocht teagaisc acmhainne breise.

Aguisín 3A

Tuairisc ar Chatagóirí Míchumais de réir an Chiorcláin DES SP ED 08/02

Míchumais ardmhinicíochta	
Catagóir míchumais	Tuairisc
Míchumas foghlama ginearálta éadrom teorainn	Measann síceolaí go bhfuil míchumas foghlama ginearálta éadrom teorannach ag a leithéid de dhaltai. Bheadh scála iomlán IQ an dalta measúnaithe sa raon 70-79
Míchumas foghlama ginearálta éadrom	Measann síceolaí go bhfuil míchumas foghlama ginearálta éadrom ag a leithéid de dhaltai. Bheadh scála iomlán IQ an dalta measúnaithe sa raon 50-69
Míchumas foghlama ar leith	Measann síceolaí i dtaca lena leithéid de leanai: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Go bhfuil meánintleacht nó níos airde acu; agus ▶ Go bhfuil céim mhíchumais fhoghlama acu atá sonrach i dtaca le bunscileanna léitheoireachta, scríbhneoireachta nó matamaitice sa chaoi go bhfuil siad ag an 2ú peircintíl nó faoi sin ar thástálacha oiriúnacha, caighdeánaithe, norm-thagartha.

Míchumais íosmhinicíochta	
Catagóir Míchumais	Tuairisc
Neamhord speictrim Uathachais/uathacha (ASD)	Measann agus rangaíonn síciatraí nó síceolaí go bhfuil uathachas nó neamhord speictrim uathachais ar a leithéid de dhaltai de réir critéir DSM-IV nó ICD-10 Nóta: In 2013, chuir an DES in iúl don NCSE go sásódh diagnóis ina mbaintear úsáid as DSM-V ar na critéir maidir le hacmhainní a leithroinnt
Suaithheadh mothúcháin agus/nó fadhbhanna iompraíochta	Tá cóir leighis á thabhairt dá leithéid sin de dhaltai ag síciatraí nó síceolaí le haghaidh riochtaí amhail néaróis, síocóis linbh, hipirghníomhaíocht, neamhord an easnaimh airde, neamhord hipirghníomhaíochta an easnaimh airde agus neamhoird iompair a chuireann isteach go mór ar a sóisialú agus/nó foghlaim ar scoil
Lagú éisteachta	Tá míchumas éisteachta ag a leithéid de dhaltai atá chomh trom sin go gcuireann sé isteach go mór ar a gcumas caint an duine a chloisteáil agus a thuiscint agus, dá bhrí sin, iad a chosc ó bheith rannpháirteach go hiomlán in idirghníomhaíocht an tseomra ranga agus ó thairbhe leordhóthanach a bhaint as teagasc scoile. Forordaíodh áiseanna éisteachta don chuid is mó acu agus tá siad ag baint leasa as seirbhísí Mhúinteora ar Cuairt

Míchumais íosmhinicíochta	
Catagóir Míchumais	Tuairisc
Míchumas foghlama ginearálta measarthach	Measann síceolaí go bhfuil míchumas foghlama ginearálta measarthach ag a leithéid de dhalta. Bheadh scála iomlán IQ an dalta idir 35 agus 49
Il-mhíchumais	Comhlíonann daltaí a bhfuil il-mhíchumais acu na critéir le haghaidh dhá cheann nó níos mó de na míchumais íosmhinicíochta ar cuireadh síos orthu thuas
Daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu mar gheall ar shiondróm measúnaithe	A leithéid de dhaltaí a bhfuil siondróm measúnaithe acu, m.sh. Siondróm Down, siondróm William agus siondróm Tourette, i dteannta aon cheann de na míchumais íosmhinicíochta eile
Míchumas fisiciúil	<p>Tá míchumais bhuana nó fhadtréimhseacha ag a leithéid de dhaltaí mar gheall ar riochtaí amhail éagruthanna ó bhreith, Spina Bífida, Diospraicse, Diostróife Mhatánach, Pairilís Cheirbreach, cnámha sobhrise nó mórghortú de dheasca timpiste. Mar gheall ar lagú a bhfeidhmeanna coirp, bíonn idirghabháil agus tacaíocht faoi leith ag teastáil uathu má tá fáil le bheith acu ar leibhéal agus caighdeán oideachais a oireann dá riachtanais agus dá gcumais.</p> <p>Bíonn úsáid de chathaoir rotha, áis ghluaiseachta nó suite nó tacaíocht teicneolaíochta eile ag teastáil ó go leor acu</p> <p>Féadfaidh siad a bheith ag fulaingt ó easpa smachta agus comhordaithe matáin, agus deacrachtaí cumarsáide a bheith acu, go háirithe in iúl ó bhéal, mar shampla Diospraicse dian</p>
Míchumas foghlama ginearálta dian agus trom	Measann síceolaí go bhfuil míchumas foghlama ginearálta dian nó trom ag a leithéid de dhaltaí. Bheadh scála iomlán IQ an dalta measúnaithe a bheith faoi bhun 35. Ina theannta sin, d'fhéadfadh míchumais fhisiciúla a bheith ar a leithéid de dhaltaí
Suaithheadh mothúcháin dian agus/nó fadhbhanna iompraíochta	Is iad na critéir do EBD Dian go bhfuil an dalta faoi chúram Shíciatraí nó Shíceolaí Cliniciúil maidir le neamhord dian cliniciúil. Bheifí ag súil líon an-bheag de dhaltaí a bheith sa chatagóir seo

Míchumais íosmhiniúchá	
Catagóir Míchumais	Tuairisc
Neamhord ar leith cainte agus teanga	<p>Ba chóir a leithéid de dhaltaí gach ceann de na critéir seo a leanas a chomhlíonadh:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ I gcás de neamhord ar leith cainte agus teanga, ní mór cumas neamhchainte nó gníomhaíochta an dalta a bheith laistigh den ghnáth-thréimhse nó os a chionn i.e. IQ neamhchainte nó gníomhaíochta de 90 nó os a chionn. ▶ Ní mór measúnacht a bheith déanta ar an dalta ag teiripeoir urlabhra agus teanga agus go bhfuarthas iad a bheith ag dhá cheann nó níos mó de dhialltaí caighdeánacha (SD) faoi bhun an mheáin nó ag leibhéal iontamhail i gcoitinne (i.e. - 2 S.D. nó faoina bhun, nó faoi scór caighdeánach de 70) i gceann amháin nó níos mó de na mórlimistéir urlabhra agus teanga. ▶ Tá dhá mheasúnú, measúnú síceolaíoch agus measúnú urlabhra agus teanga riachtanach sa chás seo.
Lagú amhairc	<p>Tá míchumas amhairc ag a leithéid de dhaltaí atá chomh trom sin go gcuireann sé go mór isteach ar a gcumas feiceála agus, dá bhrí sin, ag cur isteach ar a gcumas ábhar amhairc a bhrath, amhail pictiúir, léaráidí agus an focal scríofa. Beidh diagnóisiú ag cuid acu go bhfuil siad ag fulaingt ó dhaille ó bhroinn, catarachtaí, ailbíneachas agus reitiníteas pigmentosa. Maidir leis an gcuid is mó acu, bíonn úsáid d'áiseanna droch-amhairc ag teastáil uathua agus iad ag baint leasa as seirbhísí de chuid Mhúinteoir ar Cuairt.</p>

Aguisín 4

Tábla 1: Poist SNA a leithroinneadh

An Cineál Scoile	Nollaig 2013
Bunscoil	6,283.85 ¹³
Iarbhunscoil	2,102.5
Scoil Speisialta	2,201.82
Iomlán	10,588.17

Tábla 2: Poist teagaisc acmhainne a leithroinneadh

An cineál scoile	Nollaig 2013
Bunscoil	3,230.36
Iarbhunscoil	2,414.75
Iomlán	5,645.11¹⁴

¹³ Áirítear sna figiúirí 60 oibrí cúraim leanaí a leithroinn an DES go díreach faoin Scéim Tús Luath.

¹⁴ Ina theannta sin, leithroinneadh 1,061 múinteoir ranga chuig 118 scoil speisialta do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.

